

ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

Веде свою історію від прем'єр. постановок 1875 актор. трупи під керівництвом відомого антрепренера, актора та реж. М. Милославського на сцені Рос. театру (збудов. 1874 за підтримки купця О. Великанова, 1874–75 — Театр Великанова). Від 1880-х рр. у театрі розпочалася «епоха великих гастролерів»: виступали легендарні С. Бернар, Е. Поссарт, Е. Дузе, Ж. Муне-Сюллі, Л. Барнай. Особл. сторінкою в історії театру були гастролі трупи корифеїв Укр. театру під керівництвом П. Саксаганського, до складу якої входили І. Карпенко-Карий, М. Садовський, М. Заньковецька та ін. 1926 внаслідок об'єднання рай. драм. театру ім. Т. Шевченка, що займав приміщення Рос. театру, з театром «Мас-содрам» створ. Одес. обл. рос. драм. театр (кер. — О. Грипич). 1 жовтня того ж року відкрився виставою «Еуген Нещасний» Е. Толлера (реж. В. Харламов). 1927–2012 — ім. А. Іванова. Від 2002 — сучасна назва. До складу трупи входили такі відомі актори того часу, як Д. Зеркалова, З. Дьяконова, В. Комісаров, М. Горбатова; серед прем'єр — вистава «Занепад» І. Бабеля (мала приголомшливий успіх, однак майже відразу була знята з репертуару на вимогу рад. кер-ва), робота над якою відбувалася за участі самого автора. Від 1933 худож. кер. театру був А. Треплев, який здійснив постановку вистави «Інтервенція» Л. Савіна. У цей період розкрилися таланти акторів М. Комісарова, М. Волкова, М. Лярова, П. Михайлова, Л. Бугової, Л. Замберга, З. Гасаненко, Н. Соколова, Л. Майфус, реж. В. Вільнера, І. Кроля. Під час 2-ї світової війни трупа театру перебувала в евакуації, однак на сцені театру в Одесі відбувалися концерти шансон'є П. Лещенка, виступала рос. драм. трупа під керівництвом антрепренера В. Вронського. Після звільнення Одеси 1944 трупа повернулася з евакуації. 1945–53 худож. кер. був О. Соломарський. У 1940–60-х рр. працювали реж. А. Рубін («Остання жертва» О. Островського, «Приборкання норовливої» В. Шекспіра, «Воскресіння» за Л. Толстим), С. Тимохін («Дівчина з глечиком», «Хитромудра закохана» Лопе де Веґи), В. Лебедєв («Таня» О. Арбузова, «Дерева вмирають стоячи» А. Касони,

«Король Лір» В. Шекспіра). У складі трупи були актори Я. Заславський, Л. Маренников, Л. Чиниджанц, Р. Балашова, І. Шелюгін, І. Раєва, В. Кулакова, Г. Ноженко, І. Колесниченко, Н. Корф, С. Ярмолинець, Т. Дмитренко, Ю. Горобець, В. Прокоф'єва, О. Рославцева, В. Бялецький, Є. Котов і Л. Полякова. 1960 до складу трупи приєдналися вже відомі актори Б. Зайденберг, А. Скарґа, А. Гончар, В. Наумцев, В. Бортко (старший). 1969 гол. реж. театру став В. Стрижов («Справа» О. Сухово-Кобиліна, 1971; «Цар Федір Іоаннович» О. Толстого, 1972; «Забути Герострата» Г. Горіна, 1973). Від 1974 театр очолював К. Чернядєв-Халфін, який формував репертуар на кращих творах сучас. драматургії — «Борги наші» Е. Володарського, «Старомодна комедія» О. Арбузова, «Загнаний кінь» Ф. Саґ'ан. 1978 гол. реж. став В. Терент'єв, а гол. художником — О. Кривошеїн, у співпраці яких з'явилися яскраві постановки — «Тихий Дон» за М. Шолоховим, «Млин щастя» В. Мережка, «Три сестри» А. Чехова. В ці роки також працювали запрошені відомі реж. М. Ошеровський («Безприданниця» О. Островського, 1973), Е. Митницький («Зикови» М. Горького), Р. Віктюк («Самозванець» Л. Корсунського; обидві — 1977). Серед акторів — І. Шелюгін, О. Амінова, Г. Дрозд, Н. Дубровська, Т. Мороз, В. Апраксін, В. Бассель, В. Пименов, Л. Шульга (Коршунова), Т. Кошеляєва (Опаріна), Ю. Вотяков. У 1980-х рр. театр очолив Д. Таужнянський. 1987 на посаду гол. реж. запрошено В. Стрижова; серед постановок — «Занепад» І. Бабеля, для участі у якій до Одеси приїжджали відомі актори Е. Віторган (Беня Крик) та А. Джиґарханян (Мендель). Згодом до трупи приєдналися В. Жуков, Л. Агафонова, О. Школьник, І. Токарчук, Г. та Ю. Скарґи, І. Курочка (Надеждіна), С. Горчинська. 2002 дир.-худож. кер. став О. Копайгора. 2009 театр отримав звання «академічний». Від 2017 посаду дир.-худож. кер. обіймає О. Шрамко, під керівництвом якої 2019 відкрито Малу сцену. Нині у театрі також працюють актори О. Бурда, О. Суворов, Б. Смирнов, Ю. Невгамонний, Г. Оцупок-Фурдуй, В. Лилицький, О. Ященко, Г. Дяченко; актори і реж. А. Антонюк, М. Дроботов. У репертуарі — «Повітова канитель» А. Чехова (2014), «Скрипаль і красуня» Шолом-Алейхема (2016), «Баламути» В. Гуркіна (2017), «Ліки від депресії», «Занепад» І. Бабеля (обидві — 2018), «Приборкання норовливих» за В. Шекспіром (2019; усі — реж. О. Шрамко), «Гра королів» за п'єсою «Лев взимку» Дж. Голдмена (реж. О. Школьник), «Примадонни» К. Людвіґа (реж. А. Антонюк; обидві — 2020), «Соб@ка» за В. Красногоровим (реж. М. Дроботов), «Янгол, чорт і проктолог» І. Глінкова (реж. О. Фомін), «Останнє попередження» М. Воронова (реж. О. Озерова; усі —

2021).

Рекомендована література

1. Сагіна Ю. Русский театр: история и люди // Театр. 2002. № 5;

2. Арсеньева Т. Чтоб тебе жить во время перемен // Веч. Одесса. 2018, 17 апр.;
3. Скляр В. Королевские разборки // Порто-Франко. 2021, 25 фев.

О. І. Шаврук

Бібліографічний опис:

Одеський обласний академічний драматичний театр / О. І. Шаврук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75024>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).